



PRIVREDNA / GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Glasnik

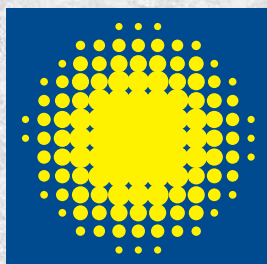
Broj 164 decembar/prosinac 2018. Godina XIX

ISSN 1840-0310

*Forum gospodarskih komora, gradova i
sveučilišta Jadransko-jonske regije*

Konferencija o elektromobilnosti





**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I M P R E S U M

Glasnik
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XIX
decembar/prosinac 2018.
GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

dr.sci.Marko Šantić dipl.ecc.
Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.

Glavni urednik
Amela Kečo dipl.prav.

Izvršni urednik
Željko Raguž dipl.ecc.

Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: glasnik@kfbih.com

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

Umjesto uvodnika,

Članicama, poslovnim partnerima i
prijateljima Privredne/Gospodarske
komore F BiH upućujemo veliku
zahvalnost na podršci,
povjerenju i saradnji.

Naša Komora Vam stoji na usluzi.

Kolektiv
Privredne/Gospodarske komore F BiH

Privredna/Gospodarska komora FBIH na prvom zajedničkom Forumu gospodarskih komora, gradova i sveučilišta Jadransko-jonske regije

Više od 400 sudionika iz osam zemalja jadransko-jonske regije stiglo je u Split na prvu zajedničku konferenciju Foruma jadransko-jonskih gospodarskih komora, gradova i sveučilišta, koja se održala 16.-18.10.2018.godine.

Svečano otvorenje trodnevnog događaja održano je u srijedu, 17.10. u hotelu Radisson Blu Split, gdje su se na jednom mjestu okupile mreže civilnog društva na jadransko-jonskom području - Forum gospodarskih komora, Forum gradova te mrežu sveučilišta UniAdrion, a koje obuhvaćaju više od 120 tijela i institucija s tog područja.



Forum Jadransko jonskih gospodarskih komora su 2001.godine pokrenule i osnovale HGK Županijska komora Split i Gospodarska komora Ancone s ciljem zajedničkog promišljanja i unapređenja gospodarskog razvoja jadransko jonskog područja. Danas je to mreža od 46 gospodarske komore iz 8 zemalja jadransko jonske regije – Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Grčke, Hrvatske, Italije, Slovenije i Srbije, a koje predstavljaju oko 1.800.000 tvrtki na jadransko jonskom području.

Konferenciju koju organizira Forum jadransko-jonskih gospodarskih komora, čiji je Privredna/Gospodarska komora FBIH član od njegovog osnutka, na temu „Korijeni i putevi: prošlost, sadašnjost i budućnost za jadransko-jonsku regiju“, otvorila je inicijatorica cijelog projekta, Mirjana Čagalj, predsjednica Foruma jadransko-jonskih gospodarskih komora, potpredsjednica HGK za graditeljstvo, promet i veze i predsjednica Županijske gospodarske komore Split. Predsjednik P/G K FBIH doc.dr.sc. Marko Šantić je istaknuo da jadransko-jonsku regiju čini 70 milijuna ljudi u osam država iznimno bogatih prirodnim ljepotama i raznolikošću, poviješću i kulturom. Premda su nam korijeni, a i ekonomski pokazatelji većinom različiti, naš je put do ravnomjerno razvijene, konkurentne i održive regije zajednički. Naime, gospodarstvo je preduvjet za razvoj gradova i sveučilišta. Bez obrazovnoga kadra nema gospodarstva, a i jedno i drugo uvjet su za postojanje gradova.

Najavljeno je i potpisivanje sporazuma između komora jadransko-jonske i podunavske regije. Cilj konferencije je otvoriti vidike i nove teme gdje je moguće zajedničko apliciranje na fondove EU, još jače povezivanje mreže i veći prosperitet regije kroz rad na područjima od zajedničke važnosti definiranim u Strategiji EU za jadransko jonsku regiju - EUSAIR.



Pokroviteljica ove konferencije u Splitu je predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović, a njen izaslanik Mate Granić pohvalio je što se ovom konferencijom ističe mediteranska dimenzija naše zemlje.

Da kod velikih infrastrukturnih projekata u sektorima prometa, zaštite okoliša i energetike naročito do izražaja dolazi regionalna suradnja, naglasila je Gabrijela Žalac, izaslanica predsjednika Vlade Andreja Plenkovića i ministrica regionalnog razvoja i fondova EU, jednog od pet ministarstava koja su podržala ovu konferenciju, uz podršku inicijative AI-NURECC i Europske komisije. Naglasila je kako ovu prvu zajedničku konferenciju Foruma jadransko-jonskih gospodarskih komora, gradova i sveučilišta, smatra oglednim primjerom suradnje među dionicima jadransko-jonske makroregije. Kazala je kako se u EU trenutno raspravlja budućnosti Kohezijske politike, pa je važno da novim financijskim omotnicama osiguramo ujednačavanje gospodarskih razvoja.

Nakon svečanog otvorenja uslijedila su dva panela „Ljudi i pokretu“ te „Regija u pokretu“, gdje je Dubravka Šuica, potpredsjednica Odbora za vanjske poslove i voditeljica hrvatske EPP delegacije u Europskom parlamentu kazala kako je na osobnom iskustvu, ali i svojih suradnika, mogla spoznati kako je Hrvatska najljepše mjesto za život, te da ovakve konferencije pomažu diferenciranju gospodarstva, što vraća mlade u našu zemlju.

Održano je i sedam okruglih stolova s renomiranim stručnjacima iz osam zemalja, koji su raspravljali na teme od zajedničkog interesa za regiju: Plavi rast, Povezivanje regije, Kvaliteta okoliša i poljoprivreda, Održivi turizam, Poduzetništvo žena, Društveni izazovi i Ekonomske analize, te Radna grupa za upravljanje EU-ovim projektima.

Okrugli stol „Društveni izazovi“ kojim je koordinirala Privredna Gospodarska komora FBiH, a pod nazivom „Kohezija jadransko jonske regije – Globalni izazovi“, je otvorio pitanja o migracijama. Glavno pitanje pred govornicima bilo je u kojoj mjeri je Jadransko-jonska regija postala migracijska ruta prema Europskoj Uniji, a u kojoj je mjeri ona izvor ili odredište migracija. Predstavljena su istraživanja o migracijama unutar regije ali i izvan nje.

Naglasak je također stavljen i na prirodne katastrofe. Zaključeno je da je potrebno komunikaciju u regiji podignuti na višu razinu, a administrativne barijere do kraja umanjiti, budući da prirodne katastrofe ne poznaju granice i vrlo brzo izmiču van kontrole. Predloženo je osnivanje zajednice vatrogasaca jadransko-jonske regije čime bi se dodatno povezali i pomagali jedni drugima u kriznim situacijama. Najavljen je i plan izgradnje regionalnog centra za osposobljavanje operativnih snaga sustava vatrogastva i civilne zaštite u svrhu zajedničke suradnje, edukacije i osposobljavanja.



Zaključci radnog stola Društveni izazovi

Panel 1:

Migracijska ruta ili regija u migraciji

Europska unija se danas nalazi pred raskrižjem jer žurno mora uskladiti nekoliko različitih višedimenzionalnih platformi po pitanju migracija, poput: koherentne migracijske politike prihvatljive svim državama članicama; mogućnosti prihvata migranata i održivost društvene kohezije unutar europskih država; razvojnih i zdravstvenih aspekata migracija; koncepta multikulturalnosti; Kritičnu masu ljudi, bez koje društvo ne može normalno funkcionirati, treba očuvati. Svjesnom društvu i ključnim donositeljima odluka treba biti na umu da bez jakih i sveobuhvatnih sveučilišta neće postojati niti stabilna društvena zajednica niti ima bilo kakvog društvenog napretka.

Posebnu pozornost posvetiti izradi modela kako regulirati i kontrolirati migracijske pritiske te zaštititi ljudskih prava ugroženih migranata, a da se pri tom ne narušava unutarnja sigurnost i Unije i pojedinih zemalja članica te instituta koje su izgradile države članice Unije.

Izbjeglička kriza na Balkanu još nema značajniji utjecaj na BiH jer BiH kao krajnja destinacija, barem trenutno, nije interesantna većem broju izbjeglica Sirije, Iraka i Afganistana

U slučaju nepovoljnog razvoja situacije za izbjeglice i mogućeg preokreta politika zemalja Europske unije u svezi azilantske politike, vrlo je moguća situacija da kao jedinu opciju za azil izbjeglice budu tražile u BiH. Bosna i Hercegovina je u opasnosti da postane zemlja u kojoj će migranti ostati zaglavljani. Migracija od ruralnih do gradskih područja ima trend smanjenja, s obzirom na činjenicu da ruralna područja naseljavaju mali broj mladih ljudi. U kontekstu migracija javlja se problem nedostatka radne snage. Strateški menadžment ljudskih resursa ima na raspolaganju niz načina i mjera za privlačenje i zadržavanje zaposlenika, a koje se u prvom redu odnose na tangiranje internih potreba zaposlenika. Uz to, s obzirom na nepovoljna demografska kretanja, strateški menadžment ljudskih resursa trebao bi se fokusirati i na uključivanje žena u tržište rada, kao i zadržavanje starijih zaposlenika. Upoznati profil migranata na bazi obrazovanja, društvenog staleža i životnog iskustva što bi bilo korisno za socio-političke strategije integracije u društvo. Voditi računa o demografskim trendovima pogotovo u ruralnim područjima i potrebi ekonomskog i socijalnog razvoja različitih teritorija. Uskladiti statističke sustave na europskoj razini - EUROSTAT kako bi se koristila ista metodologija rada, tako da se lakše može vidjeti mjerljivost istih. Krizu riješiti tamo gdje nastaje, ovako se samo (ne)uspješno saniraju posljedice a uzroci ostaju nedirnuti. Europa treba riješiti ovu krizu da ne izgubi sebe, a tu zidovi neće pomoći.



Panel 2:

Prirodne katastrofe i njihove posljedice

Treba imati na umu kako je jadransko-jonski prostor heterogen i etnički i vjerski i po doprinosu njegovih segmenata civilizacijskim tokovima. Istodobno su svi ti segmenti u tisućljetnoj interakciji koja je utjecala na njihove identitete te svojom osobitošću doprinijala prepoznatljivosti i značaju jadransko-jonskog prostora

Kada govorimo o kriznim situacijama prirodnih katastrofa, nužno je podići komunikaciju u regiji na veću razinu, a administrativne barijere do kraja umanjiti, budući da prirodne katastrofe ne poznaju granice i vrlo brzo izmiču van kontrole.

Predloženo osnivanje zajednice vatrogasaca jadransko-jonske regije čime bi se dodatno povezali pomagali jedni drugima u kriznim situacijama.

Planirana izgradnja regionalnog centra za osposobljavanje operativnih snaga sustava vatrogastva i civilne zaštite u svrhu zajedničke suradnje, edukacije i osposobljavanja

Crveni križ djeluje u kriznim događajima katastrofa te izvanrednih situacija. Njihov ključ uspješnog djelovanja u krizama je logistika. Postoji mnogo prostora za razvoj bolje suradnje s korporativnim sektorom, udruživanje u razne akcije i slično.

Nastaviti raditi prema planu projekta I-STORMS, čime će se postići zajedničko kreiranje karte rizika, numeričkog modeliranja te ranih upozoravanja na plavljenje mora u jadransko-jonskoj regiji.

Pripremila: Josipa Topić

Privredna/Gospodarska Komora F BiH na konferenciji o ekonomiji Montenegro 2018.

Konferencija o ekonomiji Montenegro 2018. u organizaciji Privredne komore Crne Gore održana je osmi put 25. i 26. listopada 2018. godine u Budvi.

Riječ je o jednom od najznačajnijih ekonomskih skupova u Regiji koji je ove godine imao više od 850 sudionika, među kojima su donositelji odluka, predstavnici poslovne i akademske zajednice Zapadnog Balkana, kao i međunarodnih institucija. Tema Konferencije bila je „Balkan i Evropska unija - petogodišnji ciklus Berlinskog procesa“ kojom se željelo dati doprinos snaženju regionalne suradnje pri daljem procesu europskih integracija ovog područja. Konferenciju su otvorili predsjednik Privredne komore Crne Gore Vlastimir Golubović, kancelar Republike Austrije - države koja predsjedava Savjetom Europske unije Sebastian Kurz i predsjednik Crne Gore Milo Đukanović.



Panel 1: Ekonomska i europska perspektiva Balkana

Poslovna zajednica okruženja očekuje od donositelja odluka da i dalje rade na unapređenju poslovnog ambijenta, te povećanju efikasnosti administracije na državnoj i lokalnoj razini, u cilju stvaranja uvijeta za povećanje obima trgovine i razvoja ukupnih gospodarskih odnosa.

U radu panela sudjelovali su predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković, predsjednik Vlade Kosova Ramush Haradinaj, potpredsjednik Vlade Srbije Rasim Ljajić i zamjenik predsjednika Vlade Makedonije Kocho Angjushev. Moderator je bio Christian Wehrschütz, novinar ORF iz Austrije.

Panel 2:**Uloga komora u promociji europskih vrijednosti i snaženju ekonomskih veza zemalja okruženja**

O unapređivanju ekonomskih veza, te promociji europskih vrijednosti na Balkanu, a i Europi uopće, nije moguće razgovarati bez naglašavanja uloge gospodarskih komora. Nezamjenljiva je uloga komora širom Europe u uspostavljanju ambijenta koji pogoduje razvoju biznisa i unapređenju konkurentnosti gospodarstva, kreiranju obrazovnog sustava u skladu sa zahtjevima tržišta rada, vođenju ekonomske diplomacije i stvaranju zdravog ekonomsko-socijalnog dijaloga. Komore u okruženju su posvećene ispunjavanju ovih zadataka na isti način kao i srodne asocijacije najrazvijenijih zemalja. Komore uče jedne od drugih, povezuju nacionalne ekonomije i promoviraju važnost dostizanja evropskih standarda i vrijednosti.

Na ovu temu govorili su čelnici najznačajnijih međunarodnih komorskih asocijacija: Arnaldo Abruzzini, generalni direktor Asocijacije gospodarskih komora Europe (Eurochambres), Tamer Kiran, potpredsjednik Unije gospodarskih komora i robnih burzi Turske, Mirjana Čagalj, predsjednica Foruma jadransko-jonskih komora (AIC Forum) i Marko Čadež, predsjedavajući Komorskog investicionog foruma Zapadnog Balkana (KIF ZB6). Moderator je bio Safet Gerxhalliu, generalni sekretar KIF-a.

Panel 3:**Međunarodne finansijske organizacije i investitori - koliko je Balkan spreman koristiti prilike**

Balkan je u odnosu na kraj prethodnog i početak ovog stoljeća značajno iskoračio u ekonomskom smislu. Pitanje koje su predstavnici međunarodnih finansijskih institucija razmatrali na trećem panelu Konferencije bilo je da li je Balkan spreman koristiti prilike koje su pred njim.

Sudionici panela bili su Isabelle Stoffel, vodeća predstavnica Europske investicijske banke za Zapadni Balkan, Zoran Martinovski, direktor za Crnu Goru i Makedoniju, IFC, Svjetska banka, Nadeem Ilahi, direktor MMF-a za centralnu, istočnu i jugoistočnu Europu, Hans-Joachim Heusler, direktor Bayern Internationala, te Antonis Semelides, izvršni direktor Jugopetrola.

Moderator panela bila je Zorica Kalezić, članica Savjeta Centralne banke Crne Gore, koja je kazala da je konvergencija zemalja Zapadnog Balkana prema dohotku EU daleko iza one koje su ostvarivale zemlje koje su se posljednje integrirale u Uniju.

Panel 4:**Zapadni Balkan i Europska unija – perspektive**

Konferencija je nastavila rad 26. listopada 2018. panelom „Zapadni Balkan i Europska unija – perspektive“. Predstavnici Crne Gore zaduženi za proces pregovaranja i IPA projekte upoznali su sudionike Konferencije sa dosadašnjim tijekom pristupanja i njegovim značajem. O tome su razgovarali Aleksandar Drljević, glavni pregovarač Crne Gore pristupanju EU i Ivana Glišević-Đurović, nacionalna IPA koordinatorica. Moderato je bila prof. dr Gordana Đurović. Glavni pregovarač Drljević ocijenio je da je 2018. europska godina kada su Crna Gora i zemlje okruženja u pitanju. Ovo je prekretnica kada je proces integracije u pitanju naročito kada se uzmu u obzir izazovi pred kojima je EU, poput Brexit – rekao je Drljević, dodajući da su se i na samoj Konferenciji čule snažne poruke podrške europskim aspiracijama zemalja Balkana. On je podsjetio da je Summit u Londonu stavio u fokus Zapadni Balkan kroz konkretne projekte u infrastrukturi kojima se želi objediniti što bolja suradnja i komunikacija među njegovim zemljama.



Panel 5:
**Regionalna suradnja kao segment europskih
 integracija/Ekonomija - generator ukupnog razvoja**

O tome kako se trgovina i drugi vid suradnje u zemlja okruženja mogu poboljšati, bilo je riječi na panelu ministara ekonomije Zapadnog Balkana. Na jednoj strani vidan je napredak i rezultati koji su značajni, dok su na drugoj brojne ne carinske barijere na čije se prevazilaženje, po mišljenju gospodarstvenika, neopravdano dugo čeka. Na ove teme govorili su Dragica Sekulić, ministrica ekonomije u Vladi Crne Gore, Valdrin Lluka, ministar za ekonomski razvoj Vlade Kosova, te ministar ekonomije u Vladi Makedonije Kreshnik Bekteshi. Moderator Aleksandar Vlahović, predsjednik Saveza ekonomista Srbije, napravio je presjek stanja ekonomija Zapadnog Balkana. Regija je, kaže, područje sa veoma bogatim potencijalima koje nažalost nikako da iskoristi. On je rekao da je najoptimističniji scenarij da će ove zemlje za 40 godina biti na razini prosječnog standarda EU (realnije za šest decenija). Ministrica ekonomije Crne Gore Dragica Sekulić istakla je da je teško provesti mjere fiskalne konsolidacije a ostvarivati ekonomski rast.

Panel 6:
Privređivati na Balkanu - prednosti, nedostaci i preporuke

Završni panel je okupio osnivače i direktore najvećih kompanija iz zemlje okruženja, koji su svojim poslovanjem prevažili nacionalne okvire. O tome kako ocjenjuju uvijete privređivanja, šta smatraju prednostima regije, a u čemu vide nedostatke, te koje su njihove preporuke donositeljima odluka, govorili su Dragan Bokan, predsjednik Odbora direktora crnogorskog Voli tradea, Suad Ećo, direktor bosanskohercegovačke Ećo company, Gazmend Abraši, predsjednik Uprave kosovske Exclusive Group, Svetozar Janevski, predsjednik Upravnog odbora makedonskog Tikveša, Anton Papež, direktor Interenergo iz Slovenije i Miodrag Kostić, predsjednik MK Group, Srbija. Moderator posljednjeg panela bio je dekan Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore prof. dr Nikola Milović.

Pripremila : Josipa Topić

Radni sastanak u Privrednoj komori Republike Srbije i Sajam turizma u Novom Sadu

Potpredsjednik P/G komore doc.dr.sc. Marko Šantić u srijedu 04.10.2018.g., sa suradnicima imao je radni sastanak u Privrednoj komori Republike Srbije.

Tom prilikom su sagledane mogućnosti povezivanja gospodarskih dvaju komora. Domaćini su, na čelu sa gosp. Igorom Popovićem, glavnim savjetnikom predsjednika PK RS, izvijestili potpredsjednika Šantića o aktivnostima u KIF-u koje provodi Komora Srbije, te konstatirali kako bi bilo neophodno da se komore F BiH i Republike Srpske aktivnije uključe u rad KIF-a.



Potpredsjednik Šantić se složio sa konstatacijama domaćina, te naglasio da regionalno povezivanje, a isto tako i suradnja dva Foruma KIF-a i AIC-a nema alternativu i pozvao Komoru Srbije da se aktivnije uključi u rad AIC-a. Delegacije su prezentirale aktivnosti i potencijale svojih Komora, te naglasile kako postoji velik prostor za suradnju na području turizma, poljoprivrede i industrije. Otvorena je i tema klasterizacije u gospodarstvu obaju zemalja, a Komora Srbije je Komori F BiH ponudila i organizacijsku pomoć po pitanju koordinacije klastera u komorskim sustavima. Naredni susreti rukovodstva dvaju komora

upriličeni su Splitu sredinom listopada, te u Mostaru početkom studenog.

I ove godine, u Novom Sadu, Srbija, u okviru LORIST sajma, održao se Sajam turizma, a trajao je od 4. do 7.10.2018. godine.

Okosnica Međunarodnog sajma turizma je Dunavska regija, koju karakterizira širok spektar kultura, povijesnog naslijeđa, tržišta, zajednica i država. Upravo to je bio motiv da se u okviru aktivnosti sajma organizira i održi kreativna radionica/panel o turizmu, koji je okupio sudionike iz različitih zemalja regije, ali i različitih polja djelatnosti, aktivnih na razvoju turizma kako svake države ponaosob, tako i cijele regije.

Radionicu je organizirala Privredna komora Srbije, a u radu radionice kao panelist je pored ostalih sudionika iz privrednih komora regije i turizma sudjelovao i predsjednik P/G K FBiH doc. dr. sc. Marko Šantić.

„Regionalno povezivanje neophodno je da bi ovaj dio Europe bio atraktivan za turiste sa prekomorskih tržišta, a jedan od načina da se njihov dolazak potakne je formiranje zajedničkog turističkog proizvoda i međusobna suradnja,“ istakao je predsjednik Šantić.

Također je ukazao na značaj suradnje naše regije kroz KIF – Komorski investicijski forum zemalja Zapadnog Balkana, ali i sudjelovanje Srbije u Jadransko Jonskom programu.

Cilj radionice je bio da se uvežu gospodarski subjekti, kulturne baštine i prirodne ljepote zemalja regije kroz tematske turističke programe, kao i da se nastavi i intenzivnija suradnja sa zemljama regije u kreiranju zajedničkih turističkih proizvoda.



Pripremila: Josipa Topić

Konferencija o elektromobilnosti „Evropski trendovi i domaće perspektive“



J.P. Sarajevo



Gradska vijećnica Sarajevo

Градска вијећница Сарајево



SARAJEVSKA
ŽIGARA

U organizaciji Udruženja ovlaštenih zastupnika i trgovaca automobilima FBiH organiziranog u okviru Privredne/Gospodarske komore F BiH, JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, te JP Sarajevo d.o.o. Sarajevo u prostorijama Komore 11.12.2018. godine održana je Konferencija o elektromobilnosti na temu "Evropski trendovi i domaće perspektive".



korištenja tehnologije električnih vozila u BiH, EPBiH je prezentirala odabrana poglavlja studije „Elektromobilnost u EPBiH“.



Ova konferencija je još jedan u nizu skupova koji su ukazali na potrebu da moramo biti spremni na nova tehnološka rješenja u cestovnom saobraćaju, električni automobil.

Dio studije "Elektromobilnost u JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo" sa osvrtom na E-mobilnost u Evropi i osvrt na stanje u BiH prezentirala je dr. sci. oec. Suada Penava dipl. ing. el.

U okviru konferencije održana je panel diskusija, koju je moderirao gosp. Haris Muratović predsjednik Udruženja ovlaštenih zastupnika i trgovaca automobilima.



Elektromobilnost je prepoznata kao jedan od strateških pravaca razvoja djelatnosti EPBiH. S ciljem promocije



O kvalitetu zraka u FBiH, osnovama elektromobilnosti, trenutnom stanju, izazovima i daljnjim mogućnostima razvoja e-mobilnosti u cestovnom prometu, kao i mnogim drugim pitanjima govorili su panelisti:

- Enis Krečinić, odsjek za kvalitet zraka u Federalnom hidrometeorološkom zavodu;
- Adonis Kozina, tehnički direktor u kompaniji SLT d.o.o. Sarajevo ;
- Damir Višošević, direktor Toyota Adria d.o.o., predstavništvo u BiH;
- Ismir Omeragić, brand manager u kompaniji VW Porsche BH d.o.o.Sarajevo ;
- Nedim Dizdarević, dipl.ing.saob. u JP Sarajevo d.o.o.Sarajevo ;
- mr.sc. Adnan Bosović, dipl.ing.el. stručni saradnik za razvoj distributivnih elektroenergetskih objekata u JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo.



Cilj konferencije je bio da se obavi šira javna diskusije o elektromobilnosti kao novom tehnološkom rješenju u cestovnom saobraćaju, koje je posebno interesantno u kontekstu njegovog pozitivnog uticaj na okoliš, sa naglaskom na potrebi sistemskog pristupa uvođenju ovog rješenja u datom okruženju, što između ostaloga podrazumijeva uspostavu neophodnog regulatornog okvira koji će olakšati izgradnju potrebne infrastrukture, te primjenu stimulaturnih mjera za korisnike električnih vozila.



PRIVREDNA GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BIH
UDRUZENJE OVLAŠTENIH ZASTUPNIKA I TRGOVACA AUTOMOBILIMA FBiH

Prednosti:

- ✓ Niski troškovi "goriva"
- ✓ Manji troškovi održavanja
- ✓ Sigurni za okoliš

Električni automobil

Mane:

- ✓ Ograničen doseg
- ✓ Slabije performanse
- ✓ Vrijeme punjenja
- ✓ Visoka cijena automobila

* **DIJELJENJE AUTOMOBILA (CARSHARING)**

- Carsharing se definiše kao organizovana kratkoročna posudba automobila kao najma po programu u kojem prethodno odobreni članovi imaju pristup različitim vozilima koja su strateški postavljena na nekoliko određenih lokacija
- Korištenjem ovakvog oblika dijeljenja osobnog prijevoza dolazi do pozitivnih pomaka unutar gradova, jer takvim korištenjem vozila opada broj automobila u saobraćaju, broj zauzetih parkirnih mjesta, te zagađivanje atmosfere stakleničkim plinovima. Prema istraživanjima, korištenjem sistema za dijeljenje automobila umjesto korištenja vlastitog automobila mjesečni troškovi prijevoza se smanjuju u prosjeku i do 180 KM

U okviru panel diskusije, panelista ispred JP Sarajevo d.o.o.Sarajevo Nedim Dizdarević je prezentirao projekat Carsharing.

Između ostalog istaknuto je da se Carsharing razlikuje od tradicionalnih rent-a-car usluga, s obzirom na svoje organizacijske aspekte:

- korisnici su članovi kluba, te im se unaprijed odobrava da budu primljeni u program;
- rezervacije, vožnja, te povratak su samoposlužni;
- mjesta za vozila su raspoređena na cijelom području usluge, a često se nalaze i na mjestima za pristup javnog prijevoza;
- carsharing vremenski okvir je 24h na dan, te nije ograničen na radno vrijeme;
- vozila se mogu iznajmiti po minuti i po satu, ne samo po danu, kao s uslugom najma automobila;
- osiguranje i gorivo su troškovi koji su uvijek uključeni u cijenu

Na kraju Konferencije doneseni su i Zaključci:

1. Obzirom na procentualni udio transportnog sektora u ukupnim emisijama te u ukupnoj finalnoj potrošnji energije, razvoj elektromobilnost se primarno posmatra kao način za ostvarenje ciljeva u pogledu klimatskih promjena a također doprinosi i povećanju energetske sigurnosti Evrope.
2. U skladu sa Ugovorom o uspostavi Energetske zajednice, Bosna i Hercegovina je dužna transponirati i implementirati Direktivu o promociji upotrebe energije iz obnovljivih izvora. Razvoj elektromobilnosti može značajno doprinijeti ispunjavanju obaveze naše države vezano za učešće energije iz OIE u transportu koje, prema ovom dokumentu, do 2020. godine treba da iznosi 10%.
3. Uvođenje električnih vozila u promet jedan je od bitnih koraka kojim bi se moglo utjecati na poboljšanje kvalitete zraka u gradovima BiH, kao i prometne i drugih vidova povezanosti unutar zemlje i sa ostatkom Evrope.
4. Za značajniji razvoj tržišta elektromobilnosti potrebna je javna podrška i pažljivo dizajnirane poticajne mjere koje s vremenom mogu biti reducirane kada električna vozila dođu u svakodnevnu upotrebu.
5. Učesnici konferencije su saglasni da su najvažniji učesnici u sektoru elektromobilnosti:
 - institucije vlasti na različitim nivoima (države, regije, gradovi i druge lokalne zajednice, regulatorna tijela),
 - proizvođači vozila,
 - pružaoci usluga punjenja električnih vozila,
 - elektroprivredne kompanije, te
 - korisnici/vlasnici električnih automobila.
6. Učesnici panel diskusije su saglasni da je na nivou Bosne i Hercegovine potrebno donijeti odgovarajući zakonodavni okvir kojim bi se definirala sva otvorena pitanja vezana za električne automobile .



Pripremila: Amela Kečo dipl.prav.

Bh. proizvođači masivnog namještaja su lideri u regionu

Predsjednik P/G K FBiH doc.dr.sc. Marko Šantić istaknuo je potrebu regionalnog povezivanja svih aktera na području proizvoda baziranih na šumi

Na četvrtoj po redu Konferenciji Adriatic Wood Days u Dubrovniku, održanoj od 2.-4.12.2018. godine, obrađene su aktuelne teme iz oblasti šumarstva i prerade drveta u regiji Jugoistočne Evrope.

Osim predstavnika P/G komore FBiH, na Konferenciji su učešće uzeli i predstavnici brojnih kompanija iz Bosne i Hercegovine. Predsjednik Komore doc.dr.sc. Marko Šantić je pozdravio skup i naglasio kako je ovaj sektor važan segment razvoja Federacije BiH te da mu se treba posvetiti posebna pažnja.



Konferencija je počela terenskom posjetom šumama u dubrovačkom zaleđu i na Pelješcu, gdje su predstavnici Hrvatskih šuma učesnike upoznali sa gospodarenjem šumama na kršu i načinima iskorištavanja šumske biomase u regiji Jadrana. Naredna dva dana, uz stručnjake i policy makere iz regije, više od 150 učesnika bavilo se temama EU fondova i većeg korištenja sredstava iz Brisela, s naglaskom na sve veću ulogu biomase u energetici. Tematski naglasci pokrivali su i ažurne informacije o evropskim projektima, novitetima te uspješnim regionalnim projektima, od kojih je najviše pažnje privukla priča bh. proizvođača Artisan iz Tešnja, koji uspijeva proizvesti skupi namještaj od masiva bukve i oraha i prodati ga po visokim cijenama u najzahtjevnije svjetske niše, postižući i do 20 puta veću dodanu vrijednost u odnosu na cijene ulazne sirovine.

Mnogobrojni učesnici apostrofirali su i glavna ograničenja koja se nalaze u sferi obrazovanja i prijenosa znanja, ali i slabog interesa sektorskih kadrova i mladih stručnjaka za rad u drveno-prerađivačkoj industriji. Neizbježne su bile teme uvoza radne snage i podizanja konkurentnosti na međunarodnom tržištu kao ključnog u narednom periodu, a što je nezamislivo bez enormnih ulaganja u marketing i otvaranja novih tržišta. U tom segmentu svaka država mora aktivnije surađivati sa sektorom, istaknuli su mnogobrojni panelisti kroz šest rasprava Konferencije.



Na Konferenciji su održane dvije tematske interaktivne radionice; prva o temi „Mobilizacija sirovine i izazovi u gospodarenju šumama“ a druga „Burza projekata vezano za razmjenu iskustava i uključenje u tekuće EU projekte“, uz aktivno učešće predstavnika Komore, koji su iznijeli svoje ideje i prisutnima ponudili partnersku suradnju u okviru međunarodnih projekata.



Što se tiče panela Konferencije, između ostalog to su bili: „Tržišni trendovi, biomasa i drvena goriva u EU“, „Mogućnosti za veće korištenje biomase u sistemu daljinskog grijanja u regiji“ „Izvrsnost u drвноj industriji“. Na panelu o izvrsnosti, predstavnik P/G komore FBiH je naglasio da su bh. proizvođači masivnog namještaja lideri u regiji i da im vlasti u BiH trebaju dati veću podršku kako bi zadržali poziciju i bili još konkurentniji.

Jedna od najaktuelnijih tema bila je certificiranje drvene sječke, s ciljem da se osigura usklađivanje njene kvalitete u Evropi i procesa proizvodnje. U konačnici, certificiranjem drvene sječke radi dobijanja biomase, želi se povećati povjerenje kupaca i zadovoljavanje rigoroznih zahtjeva u tom lancu nabave i proizvodnje. Ova ideja pokrenuta je od strane Asocijacije za biomasu EU – Bioenergy Evrope.

Na kraju Konferencije, predsjednik doc.dr.sc. Šantić obratio se riječima: „Pošto BiH nije članica EU, te kao takva nema adekvatan pristup svim raspoloživim fondovima na prostoru Europske unije, inicijativa je da P/GKFBiH, Vlada FBiH i Vlade naših županija potpomognu svoje poduzetnike u sektoru drveta, poljoprivrede, turizma i energetike, kroz lobi-ranje u Briselu već postojećim kanalom Hrvatskog drvnog klastera“. Ovom inicijativom i čestitkom organizatoru, predsjednik je zaključio konferenciju 4.međunarodnog Adriatic Wood Days u Dubrovniku.

Pripremile: Šemsa Alimanović i Lejla Sadiković

Brojna bh. delegacija privrednika na međunarodnim poslovnim susretima "Match4Industry" i sajmu SANTEK 2018 u Kodžaeliju, Turska

Više od 90 bh. privrednika iz 50 firmi autoindustrije, metaloprerađivačkog, elektro-energetskog i građevinskog sektora, poslovnog konsaltinga, te ženskog poduzetništva učestvovalo je na 7. međunarodnim poslovnim susretima „Match4Industry” i Sajmu industrije i tehnologije „SANTEK 2018” održanim 31.10. i 01.11.2018. godine.



Međunarodni poslovni susreti organizovani su u okviru najveće svjetske mreže za poslovno povezivanje firmi – EEN (Evropska poduzetnička mreža), a bh. delegaciju su predvodili Sarajevska regionalna razvojna agencija SER-DA, članica EEN mreže u FBiH, Privredna komora FBiH i Centar za razvoj odnosa BiH i Turske - BIGMEV.

Pored privrednika, bh. delegaciju su činili i predstavnici Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, Kantonalne privredne komore Tuzla i Obrtničke komore Hercegovačko-neretvanskog kantona.

Održano je preko 400 B2B sastanaka bh. firmi sa ino partnerima na kojima su se razmatrale mogućnosti poslovne saradnje, povezivanja i investiranja u proizvodno-prodajne kapacitete.

Ovom prilikom upriličeno je i potpisivanje Sporazuma o saradnji između Privredne komore FBiH i Industrijske komore Kodžaeli. Potpisnici sporazuma su g-din Mirsad Jašarspahić, predsjednik Privredne komore FBiH, i g-din Ayhan Zeytinoglu, predsjednik Industrijske komore Kodžaeli, a sporazumom je definisana saradnja institucija u oblasti poslovnog povezivanja firmi, učešća na sajmovima u BiH i Turskoj, te jačanja ekonomskih aktivnosti i promocije na međunarodnom tržištu.

Organizirana je posjeta Industrijskoj zoni Gebze, jednoj od najvećih i najbolje organiziranih industrijskih zona u Turskoj. Bh. delegaciji je prezentiran specifičan način organizacije i upravljanja zonom, kao i mogućnosti koje se pružaju firmama u ovoj zoni.

Tokom boravka bh. delegacije u Kodžaeliju, organizovana je posjeta tvornicama automobila Ford OTOSAN i Hyundai Assan Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş. Tom prilikom prisutni su se upoznali sa osnovnim procesnim centrima i operacijama potrebnim za izradu jednog kompletnog automobila, kao i svim modelima koji se izvoze na tržište Azije i Evrope, a koji izlaze sa proizvodnih traka u Turskoj.

Žene poduzetnice imale su priliku posjetiti Fondaciju Bizimköy koju predvodi Udruženje žena poduzetnica Kodžaeli. Također, ove godine se na sajmu SANTEK predstavilo i Udruženje poslovnih žena BiH na svom izlagačkom štandu na kojem su predstavljeni autentični proizvodi bh. korpe.

Dogovoreno je i da se naredne godine na sajmu ENERGA 2019 predstavi nekoliko turskih firmi investitora i izlagača. Ostali konkretni vidovi saradnje bh. i turskih firmi očekuju se u narednom periodu.

Međunarodnim poslovnim susretima „Match4Industry” prisustvovalo je skoro 300 učesnika iz 20 zemalja, a na sajmu se predstavilo više od 350 firmi izlagača sa oko 40.000 posjetilaca.



Održana prezentacija trećeg poziva za dodjelu grant sredstava Challenge fonda



Challenge fond uspostavljen je u okviru projekta Challenge to change - C2C koji finansijski podržava Švedska agencija za međunarodni razvoj i suradnju – Sida/Ambasade Švedske u BiH, a koji kroz četiri godine provode Sarajevska regionalna razvojna agencija SERDA i Republička agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća. Partner u projektu je i Region Ostergotland, Istočna Švedska.

Sredstva od oko 3 miliona eura namijenjena su mikro, malim i srednjim poduzećima s područja Bosne i Hercegovine i Švedske, kao i startup-ima s inovativnim idejama, proizvodima ili uslugama koje mogu dovesti do smanjenja nezaposlenosti, povećanja konkurentnosti i održivog društveno-ekonomskog razvoja u BiH.

Udruženje privrednika „Biznis centar“ Jelah-Tešanj je, u saradnji sa SERDOM i Privrednom/Gospodarskom komorom FBiH, kao partnerom na mnogim aktivnostima koje podupiru razvoj privrede, u okviru projekta Challenge to change, upriličilo info dan na kojem je, u Tešnju, 05.12.2018.godine kroz prezentaciju predstavljen treći poziv za dodjelu bespovratnih sredstava Challenge fonda za inovativne poslovne ideje. Prezentacije su također održane i u prostorijama Privredne komore Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, 10.12.2018.godine, i Mostaru, 07.12.2018.godine.



Prezentacija u Tešnju



Prezentacija u Mostaru

Prisutni predstavnici preduzeća i poduzetnici su imali priliku dobiti više informacija o načinu i uvjetima prijave i iznosima koji stoje na raspolaganju aplikantima, ali i o glavnim kriterijima: inovativnost poslovne ideje, izvodljivost i održivost poslovne ideje i društvena korist, koje će uticati na dodjelu sredstava.



Prezentacija u Sarajevu



*Pripremile: Lejla Šepić
Jasmina Zejnilagić*

Upućen zahtjev za zajednički sastanak između bh kompanija, VM BiH, MS BiH i članovima Radne grupe za izradu Pravilnika o izgledu uniformi



Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine, Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH i Privredna komora RS, u četvrtak, 13.12.2018.godine, uputile su zajednički zahtjev prema Vijeću Ministara BiH, Ministarstvu sigurnosti BiH, te članovima Radne grupe za izradu Pravilnika o izgledu uniformi, za hitnu organizaciju zajedničkog sastanka sa bh proizvođačima uniformi. Također, upućena je i molba da se u međuvremenu ne dozvoli početak primjene navedenog Pravilnika, sve dok se isti ne usaglaši sa zahtjevima svih zainteresovanih strana, i iz njega ne uklone sve diskriminatorne odredbe koje sada onemogućavaju domaćim proizvođačima konkurisanje na poslovima izrade policijskih uniformi, a što je u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

„Pravilnika o izgledu policijske uniforme u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine“, kojeg je Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, donijelo na svojoj 127 sjednici održanoj 28.12.2017.godine, izazvao je

probleme bh proizvođačima specijalne opreme, odjeće i obuće za policiju.

Na posljednjem sastanku "Asocijacije TOKO", koja se održala 05.12.2018.godine, bh kompanije su ponovo naglasile da je taj Pravilnik u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama, i u formi kako je napisan, pogoduje isključivo samo jednoj trgovačkoj kompaniji koja ima monopolsko i ekskluzivno pravo uvoza uniforme tipa „5.11“ u BiH, a koja se neskriveno favorizira ovim Pravilnikom.

Uz činjenicu da se kod raspisivanja tendera nabavka policijskih uniformi stavlja samo u jedan LOT (.. i kape, košulje, čarape, jakne, pantalone, vjetrovke, opasači, obuća,..isl.), što niti jedna proizvođačka kompanija u BiH (ali ni u drugim zemljama) ne može ponuditi – osim neke trgovačke firme, te uz svo „trgovačko lobiranje i favoriziranje“ uniforme „5.11“, svi domaći proizvođači su automatski diskriminirani i eliminisani iz tenderske procedure i ne mogu uopće ni pomisliti da učestvuju u postupku javnih nabavki policijskih uniformi.

Ponovo je istaknuto da proizvodi i uniforme domaćih kompanija ispunjavaju najviše međunarodne standarde te ih zbog toga koriste policije u više zemalja Evropske unije (Austrija, Italija, Njemačka, Švicarska,..), i da nema nikakvog opravdanog razloga da ih se navedenim pravilnikom eliminiše iz javnih nabavki.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

Izabrano novo rukovodstvo grupacije šumarstva i drvne industrije Privredne/Gospodarske komore FBiH Vildan Hajić i Zdravko Vojvodić na čelu grupacije



U Mostaru je 29.11.2018. održan Info dan i izborna Skupština Grupacije šumarstva i drvne industrije Privredne /Gospodarske komore FBiH.

Upriličena je i Panel rasprava o stanju i aktuelnim problemima šumarstva i drvne industrije. Rečeno je da su ovi sektori važan segment razvoja FBiH i da su najvažnije stvari u kom pravcu trebamo ići: Zakon o šumama FBiH, KRITERIJ za raspodjelu sirovine, obrazovanje i pitanje odlaska radne snage iz Bosne i Hercegovine.

Izabrano je novo rukovodstvo Grupacije za period od četiri godine (2018-2022). U ovom periodu na čelu Grupacije će biti gospodin Vildan Hajić, direktor ŠPD/ŠGD srednje bosanskog kantona i gospodin Zdravko Vojvodić, direktor Liqnum Mostar i član Uprave Drvnog klastera Hercegovina.

Odluka o privremenom carinjenju

Na osnovu člana 5. stav (1) Zakona o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 156. sjednici, održanoj 5. novembra 2018. godine, donijelo je

ODLUKU O PRIVREMENOJ SUSPENZIJI I PRIVREMENOM SMANJENJU CARINSKIH STOPA KOD UVOZA ODREĐENIH ROBA DO 31.12.2019. GODINE

Član 1.
(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom propisuju se kriteriji za određivanje roba koje će se uvoziti do 31.12.2019. godine, uz korištenje privremene suspenzije i privremenog smanjenja carinskih stopa utvrđenih u Zakonu o carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12), (u daljem tekstu: "tarifne suspenzije").

Član 2.
(Spisak roba)

- (1) Robe koje će se do 31.12.2019. godine uvoziti uz korištenje tarifnih suspenzija, utvrđuju se prema kriteriju da se radi o materijalima i sirovinama koji se koriste u vlastitoj proizvodnji a koje se ne mogu nabaviti na domaćem tržištu u količinama i kvalitetu potrebnom za proizvodnju gotovih proizvoda.
- (2) Robe iz stava (1) ovog člana i carinske stope po kojima će se ove robe uvoziti do 31.12.2019. godine su, kako slijedi:

RB	Tarifna oznaka	Naziv	Carinska stopa %
1	1518 00 95 00	Nejestive mješavine ili dodaci životinjskih ili životinjskih i biljnih masti i ulja i njihove frakcije	0
2	2002 90 91 00	Paradajz, pripremljen ili konzervisan na drugi način osim u sirćetu ili sirćetnoj kiselini; ostali, u originalnim pakovanjima neto-mase veće od 1 kg	0
3	2901 10 00 00	Aciklički ugljenvodonici; zasićeni	0
4	3701 30 00 00	Ostale ploče i filmovi, čija je jedna stranica veća od 255 mm	5
5	3901 90 80 00	Polimeri etilena, u primarnim oblicima; ostalo	3,5
6	3912 39 20 00	Celuloza i njezini hemijski derivati, koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu, u primarnim oblicima; ostalo; hidroksipropilceluloza	5
7	3926 90 97 00	Ostali proizvodi od plastičnih masa i proizvodi od ostalih materijala iz tarifnih brojeva 3901 do 3914; ostalo	7

RB	Tarifna oznaka	Naziv	Carinska stopa %
8	4104 41 51 00	Štavljene ili "crust" govede kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, bez dlake, cijepane ili necijepane, ali dalje neobrađivane; u suhom stanju (crust); govede; cijele kože ukupne površine veće od 28 kvadratnih stopa (2,6 m ²)	1
9	4107 12 91 00	Govede kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, dalje obrađivane nakon štavljenja ili crust-obrade uključujući i pergamentno obrađivanje, bez dlake, cijepane ili necijepane, osim kože iz tarifnog broja 4114; cijele kože; cijepane kože sa licem (zrnaste); govede kože (uključujući bivolje)	1
10	4107 92 10 00	Cijepane kože sa licem (zrnaste); govede kože (uključujući bivolje)	4
11	4205 00 90 00	Ostali proizvodi od kože ili od vještačke kože; vrsta koje se koriste u mašinama ili mehaničkim uređajima ili za drugu tehničku upotrebu; ostali	3
12	5205 14 00 00	Pamučna pređa (osim konca za šivanje), masenog udjela pamuka 85% ili većeg, nepripremljena u pakovanja za pojedinačnu prodaju; jednonitna pređa, od nečešljanih vlakana; finoće manje od 192,31 deciteksa ali ne manje od 125 deciteksa (metričke numeracije veće od 52 ali ne veće od 80)	4
13	5205 23 00 00	Pamučna pređa (osim konca za šivanje), masenog udjela pamuka 85% ili većeg, nepripremljena u pakovanja za pojedinačnu prodaju; jednonitna pređa, od češljanih vlakana; finoće manje od 232,56 deciteksa ali ne manje od 192,31 deciteksa (metričke numeracije veće od 43 ali ne veće od 52)	4
14	5205 24 00 00	Pamučna pređa (osim konca za šivanje), masenog udjela pamuka 85% ili većeg, nepripremljena u pakovanja za pojedinačnu prodaju, jednonitna pređa, od češljanih vlakana, finoće manje od 192,31 deciteksa ali ne manje od 125 deciteksa (metričke numeracije veće od 52 ali ne veće od 80)	4
15	5401 10 14 00	Konac za šivanje od vještačkih ili sintetičkih filamenata, nepripremljen ili pripremljen u pakovanja za pojedinačnu prodaju, od sintetičkih filamenata, nepripremljen u pakovanja za pojedinačnu prodaju, jezgrasta pređa ("core yarn"); ostali	4
16	5401 10 16 00	Teksturisana pređa	4
17	5402 33 00 00	Pređa od sintetičkih filamenata (osim konca za šivanje), nepripremljena u pakovanja za pojedinačnu prodaju, uključujući sintetičke monofilamente finoće manje od 67 deciteksa, teksturisana pređa, od poliestera	4
18	5407 10 00 00	Tkanine od sintetičke filament pređe, uključujući tkanine dobivene od proizvoda iz tarifnog broja 5404; tkanine od pređe velike čvrstoće, od najlona ili drugih poliamida ili od poliestera	8
19	5407 93 00 00	Ostale tkanine; od pređa različitih boja	8
20	5408 22 90 00	Tkanine od vještačke filament pređe, ostale tkanine, masenog udjela vještačkih filamenata, traka ili sličnih proizvoda 85% ili većeg; obojene; ostale	8

RB	Tarifna oznaka	Naziv	Carinska stopa %
21	5503 20 00 00	Sintetička vlakna rezana, nevlačena, nečešljana niti drukčije pripremljena za pređenje: od najlona ili drugih poliamida; od poliestera	4
22	5515 11 90 00	Ostale tkanine od reznih sintetičkih vlakana: od reznih poliesterskih vlakana; u mješavini pretežno ili samo sa reznim vlaknima od viskozno g rajona; ostale	8
23	5603 14 10 00	Netkani materijal, uključujući impregnisan, prevučen, prekriven ili laminiran; od sintetičkih ili vještačkih filamenata; mase veće od 150 g/m ² ; prevučen ili prekriven	4,3
24	5804 21 00 00	Čipka mašinski radena, od vještačkih ili sintetičkih vlakana	8
25	5903 10 10 00	Tekstilni materijali impregnisani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902; sa poli(vinil hloridom); impregnisani	8
26	5903 10 90 00	Tekstilni materijali impregnisani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902; sa poli(vinil hloridom); premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani	8
27	5903 90 91 00	Tekstilni materijali impregnisani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902; ostali; premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani; sa celuloznim derivatima ili drugim plastičnim masama, sa licem od tekstilnog materijala	8
28	6406 10 90 00	Gornji dijelovi obuće i njihovi dijelovi, osim umetaka za ojačanje; od ostalih materijala	3
29	6406 20 10 00	Dijelovi obuće; vanjski donovi i pete; od gume	3
30	6406 90 50 00	Dijelovi obuće; ulošci i drugi izmjenjivi dodaci	3
31	6406 90 60 00	Dijelovi obuće; vanjski donovi od kože ili vještačke kože	3
32	6406 90 90 00	Dijelovi obuće; ostalo	3
33	7210 49 00 00	Pljosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm i veće, platirani ili prevučeni; prevučeni cinkom na drugi način; ostali	0
34	7210 70 80 00	Pljosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm i veće, platirani ili prevučeni; obojeni, lakirani ili prevučeni plastičnom masom; ostali	0
35	7228 30 61 00	Ostale šipke koje su samo toplo valjane, toplo vučene ili ekstrudirane; kružnog poprečnog presjeka prečnika; 80 mm ili većeg	5
36	7403 11 00 00	Rafinirani bakar, u sirovim oblicima; katode i sekcije katoda	0
37	7408 11 00 00	Bakrena žica; od rafiniranog bakra; najveće dimenzije poprečnog presjeka veće od 6 mm	0
38	7601 10 00 00	Nelegirani aluminij	0
39	7601 20 20 00	Legure aluminija; ploče i poluge	1
40	7605 11 00 00	Žica od aluminija; od nelegiranog aluminija; najveće dimenzije poprečnog presjeka veće od 7 mm	0

RB	Tarifna oznaka	Naziv	Carinska stopa %
41	7605 21 00 00	Žica od aluminija: od legura aluminija: najveće dimenzije poprečnog presjeka veće od 7 mm	0
42	7605 29 00 00	Žica od aluminija: od legura aluminija: ostala	0
43	8308 10 00 00	Kukice, ušice, rupice; od prostih metala	3
44	8308 20 00 00	Cjevaste ili račvaste zakovice, od prostih metala	3
45	8308 90 00 00	Ostalo, uključujući dijelove, od prostih metala	3
46	8504 31 80 00	Ostali transformatori: snage ne veće od 1 kVA; mjerni; ostali	5
47	8518 29 30 00	Zvučnici frekvencijskog obima od 300 Hz do 3.4 kHz, prečnika ne većeg od 50 mm, za upotrebu u telekomunikacijama	5
48	8522 90 80 00	Dijelovi i pribor prikladni za upotrebu samo ili uglavnom sa aparatima iz tarifnih brojeva 8519 ili 8521; ostalo	3
49	8534 00 11 00	Štampani krugovi: samo sa elementima provodnika i kontaktima; višeslojni štampani krugovi	0
50	8536 10 10 00	Osigurači; za struje ne veće od 10 A	3
51	8536 69 90 00	Utikači i utičnice; ostalo	3
52	8536 90 10 00	Ostali aparati; spojni i kontaktni elementi za žice i kablove	0
53	8538 90 99 00	Dijelovi prikladni za upotrebu isključivo ili uglavnom sa aparatima iz tarifnih brojeva 8535, 8536 ili 8537; ostalo; ostalo	5
54	8544 42 90 00	Ostali električni provodnici, za napon ne veći od 1000 V; sa priključnim uređajima; ostali	4
55	8546 90 90 00	Električni izolatori od bilo kakvog materijala; ostali	1,5
56	8547 20 00 00	Izolacijski dijelovi električnih mašina, uređaja ili opreme, izrađeni u potpunosti od izolacijskog materijala ili samo sa manjim komponentama od metala (npr. čahurama sa navojem) utisnutim isključivo za potrebe ugradnje, osim izolatora iz tarifnog broja 8546; cijevi i njihove spojnice od prostih metala, obložene izolacijskim materijalom, za električne provodnike; izolacijski dijelovi od plastičnih masa	3,7
57	9607 19 00 00	Patentni zatvarači; ostali	8

- (3) Carinske stope na robe navedene u stavu (2) ovog člana, ne odnose se na robe koje su porijeklom iz zemalja sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključene sporazume o slobodnoj trgovini.
- (4) Radi ostvarivanja prava na uvoz robe navedene u stavu (2) ovog člana, uz carinsku deklaraciju se podnosi potvrda Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo) da će se roba koristiti u vlastitoj proizvodnji i potvrda Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine da se roba ne proizvodi u Bosni i Hercegovini ili roba domaće proizvodnje ne zadovoljava potrebe privrede i tržišta.

Član 3.
(Preispitivanje Odluke)

- (1) Bez obzira na rok primjene određen prema ovoj Odluci, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine može dva puta godišnje preispitivati primjenu ove Odluke, i na osnovu činjenica utvrđenih u tom postupku, na prijedlog Ministarstva, donijeti Odluku o prestanku primjene tarifne suspenzije za konkretnu robu, ako više nije u interesu bosanskohercegovačke privrede ili zbog tehničkog razvoja proizvoda ili izmijenjenih okolnosti ili ekonomskih trendova na tržištu.
- (2) Ministarstvo prati primjenu ove Odluke.
- (3) U svrhu praćenja primjene Odluke Uprava za indirektno oporezivanje će na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke o uvozu roba iz člana 2. ove Odluke.

Član 4.
(Stupanje na snagu)

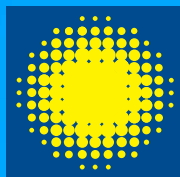
Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od 1. januara 2019. godine.

VM broj ____/18
5. novembra 2018. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH

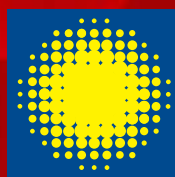
Dr. Denis Zvizdić

*Sretne Božićne blagdane
da ih provedete u miru i blagostanju
želi Vam*



PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE





PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

*Našim članicama, poslovnim
partnerima i prijateljima
želimo sretnu i uspješnu
2019.godinu*

